

Likvidace za hodinu nebo za několik let

Likvidace havárie nebezpečných látek může trvat několik hodin, dnů, měsíců nebo dokonce několik let. Délka zásahu záleží na charakteru havárie a na jejím rozsahu.

Informace o havarijním výjezdu **DEKONTA** získává z více zdrojů. Jedním z nich je například krajské operační středisko **Hasičského záchranného sboru** (dále HZS), zdrojem mohou být vodoprávní úřady, které likvidaci havárie řídí, nehodu mohou nahlásit také smluvní partneři, pro které DEKONTA drží havarijní pohotovost, anebo jsou to firmy, které to v kritické situaci nutně potřebují a služby si vyžádají.

„Havarijní výjezd garantujeme do třiceti minut od obdržení zprávy o havarijní situaci. Ve firmě se haváriemi zabývá jedna divize, jejíž členové jsou současně členy jednotky požární ochrany. Jsou řádně vyškoleni, trénování ve zvládnutí havarijních situací mimo jiné v prostředí nebezpečí výbuchu či v toxickém nedýchacím prostředí. Mohou tedy aktivně spolupracovat s jednotkami HZS a na jejich práci plynule navázat,“ uvádí Jakub Kanta, vedoucí divize EHS společnosti DEKONTA.

Na začátku jsou nejdůležitější informace o unikající látce

V prvním okamžiku členové již zmíněné divize vycházejí z informací od přímého zdroje, takže výjezd je uzpůsoben prvotním informacím typu havárie a látky, která uniká. Informace často nebývají úplné nebo nastávají situace, kdy zasahující jednotka nedostane dostatečné informace. V tomto případě je nutné použít detekční techniku pro určení dolní meze výbušnosti, osobní dozimetry a identifikační sady pro určení nebezpečné chemické látky. „V posledních letech také využíváme ramanův spektrometr pro okamžitou identifikaci látek, bez kterého bychom některé typy havárií nemohli likvidovat. Když zasahujete ve skladu nebezpečných látek nebo v opuštěné laboratoři, kde se nacházejí tisíce druhů chemikálií, není možné všechny vzorky odesílat do laboratoře a čekat na výsledky,“ vysvětluje Jakub Kanta.

DEKONTA zpravidla navazuje na práci HZS. Po příjezdu na místo zásahu

se velitel výjezdu hlásí veliteli zásahu, který mu předá potřebné informace o rozsahu a typu znečištění. Podle toho jsou zvoleny ochranné prostředky a metodika prací. Používají se protichemické obleky, izolační dýchací přístroje, celobličejové masky s filtry podle charakteru znečištění.

„Pokud nevíme, o jakou látku se jedná, musíme přistupovat s maximální obezřetností a zásahová jednotka musí být vybavena nejvyšším možným stupněm ochrany,“ tvrdí Jakub Kanta a dodává, že při součinnosti jednotlivých složek se využívá zákon o integrovaném záchranném systému (IZS). To znamená, že na případu pracují různé složky (**Policie ČR**, HZS nebo například DEKONTA), jejichž postup je koordinovaný. Takto bylo postupováno například při zásahu v Bělé nad Svitavou, kde byl odhalen a posléze likvidován sklad výbušnin, nebezpečných chemických látek a zdrojů ionizujícího záření. V tomto případě ani jedna složka IZS nebyla schopna zasahovat samostatně.

Odpady se třídí podle toho jak budou likvidovány

Doba zásahu může trvat několik hodin, měsíců, ale také několik let. Podobným případem nejdéle trvajících sanací jsou například rozsáhlé úniky ropných látek do horninového prostředí, při nichž dochází ke kontaminaci podzemní vody. Zde je pak nutné provádět hydrogeologické práce, což jsou časově velice náročné činnosti. V případě skladů nebezpečných látek, které se protáhnou řádově na několik měsíců, je potřeba zpracovat bezpečnostní projekt, rozhodnout a jakým způsobem se budou látky likvidovat. Musí se postupovat nejen dle Zákona o vodách, ale také podle Zákona o odpadech. Odpady je nutné třídít podle koncových zařízení, která je budou likvidovat.

Při havárii vozidla došlo ke kontaminaci ropnými látkami

Pojďme si nyní uvést příklad na jednom ze zásahů, která DEKONTA v posledních letech prováděla. 31. července 2013 došlo na pozemní komunikaci R7 u obce Knovíz k dopravní nehodě nákladního automobilu. Při dopravní nehodě uniklo nespécifikované množství motorové nafty z palivové nádrže kamionu. Kontaminován byl zpevněný povrch komunikace, ale ke kontaminaci podzemních vod nedošlo. Společnost DEKONTA byla o havárii informována 31. července ve dvanáct hodin zástupcem KOIS HZS Středočeského kraje v Kladně a současně byla vyzvána k provedení sanačních prací. V rámci prvotního zásahu bylo členy jednotky HZS Středočeského kraje – PS Rakovník zastaveno šíření kontaminantu aplikací sorpčních prostředků. Výjezdová skupina havarijní služby DEKONTA se dostavila na lokalitu dne 31. července

ve 12:45 hodin. Průzkum na lokalitě potvrdil kontaminaci ropnými látkami.

Jak samotný zásah probíhal, ukazuje následující časový harmonogram:

- 12:00 hodin svolání havarijní skupiny, výjezd na lokalitu,
- 12:45 hodin průzkumné práce na lokalitě a návrh postupu sanačních prací,
- 13:00 aplikace sypkých sorpčních prostředků na kontaminovanou vozovku,
- 14:00 dojezd nákladní techniky, zahájení postupného odtěžování kontaminovaných zemín z krajnice,
- průběžný odběr vzorků zemín,
- 15:30 hodin příjezd autocisterny, zahájení odstraňování kontaminace v kanalizačním systému,
- od 18:00 hodin ruční zametání kontaminovaných sorbentů z vozovky,
- 24:00 hodin ukončení těžby, zametání vozovky a čištění kanalizace, úklid lokality,
- 00:30 hodin ukončení všech prací na lokalitě a odjezd techniky společnosti DEKONTA.

1. srpna 2013 byl proveden odvoz kontaminovaných sorpčních prostředků k odstranění na spalovnu nebezpečných v Ústí nad Labem a odvoz kontaminovaných zemín k uložení na biodegradční plochu.

Žádné riziko pro životní prostředí ani obyvatele

V průběhu průzkumu kontaminace a sanačních prací byl proveden odběr sedmi vzorků zemín v místě havárie a jeho okolí. Vzorky byly předány do laboratoře na provedení kvantitativní analýzy, za účelem určení stupně znečištění. Byla vzorkována zemina v místě úniku provozních látek – krajnice v místě úniku (1 ks), krajnice v celé délce tečení nafty (5 ks) a jako kontrolní vzorek ↘

Výjezdová skupina byla na místě ve 12:45 hod.

dekonta

Divize EKOLOGICKÁ HAVARIJNÍ SLUŽBA

Ekologická havarijní služba je zajištěna

**nepřetržitě 24 hodin denně,
365 dní ročně,
pro celé území ČR.**

Havarijní službu je možno aktivovat telefonicky, předáním informace na dispečink.

Zásahová jednotka DEKONTA

řeší kompletní problematiku úniků chemických látek:

- › ropné havárie
- › chemické havárie
- › sanace kontaminovaných zemín
- › sanace podzemních a povrchových vod
- › odstranění nebezpečných odpadů a toxických látek
- › expertní posouzení rizik
- › bezplatná telefonická konzultace

Spojení na **NON-STOP**
havarijní dispečink
602 686 622

Informace na č.: 235 522 252-3

www.dekonta.cz

Z nákladního vozu unikala nafta.

K nehodě došlo na komunikaci R7 u Obce Knovíz.

v místě přirozeného pozadí krajnice nad místem havárie (1 ks). Odebrané vzorky zemín vykazovaly koncentrace C10 – C40 až 27,2krát vyšší oproti hodnotě běžně stanoveného sanačního limitu 1000 mg/kg suš. v zemínách. Obsahy ropných látek v zemínách odebraných ze dna sanačního výkopu se pohybovaly pod hodnotami přirozeného obsahu sledovaných látek v přírodě.

Po prvotním zásahu jednotek HZS Středočeského kraje byla členy havarijní služby společnosti DEKONTA provedena aplikace sorbentů na kontaminovanou vozovku. Použité sorbenty o hmotnosti 2,08 t byly odstraněny na spalovně nebezpečných odpadů v Ústí nad Labem (kód odpadu 150202 – Absorpční činidla, filtrační materiály). Zemina kontaminovaná ropnými látkami o hmotnosti 11,74 t byla strojně odtěžena a odvezena na dekontaminační plochu pod katalogovým číslem 170503 – Zemina a kamení obsahující nebezpečné látky. Po

odtěžení kontaminovaných zemín bylo místo havárie upraveno v souladu s okolním terénem.

Laboratorní analýzy potvrdily kontaminaci pouze v místě havárie, a tudíž po provedení zásahu již lokalita nepředstavuje žádné riziko pro složky životního prostředí ani lidské zdraví.

Jaké jsou závěry vyplývající ze zásahu?

- Při dopravní nehodě nákladního automobilu došlo k proražení palivové nádrže a úniku nezjištěného množství motorové nafty.
- Kontaminantem byl zasažen povrch vozovky, nezpevněná krajnice vozovky a kanalizační systém.
- Ke kontaminaci podzemních vod ropnými látkami nedošlo.
- Podzemní voda nebyla při sanačních pracích zastižena.
- Kontaminace zemín dosahovala maximálních hodnot 27 200 mg/kg sušiny.

- Odtěžená zemina byla o celkovém množství 11,74 t zařazena pod katalogovým číslem 170503 (Zemina a kamení obsahující nebezpečné látky) a odvezena na dekontaminační plochu v Ústí nad Labem - Všebořicích.
- Použité sorbenty o celkové hmotnosti 2,08 t byly odstraněny na spalovně nebezpečných odpadů (kód odpadu 150202 – Absorpční činidla, filtrační materiály)
- Sanační výkop byl zavezen inertním materiálem a zarovnán v souladu s okolním terénem.
- Rozsah provedených sanačních prací odpovídá rozsahu kontaminace.
- Vzhledem k lokálnímu rozsahu znečištění je následné šíření kontaminantu nepravděpodobné. ■

Z podkladů společnosti DEKONTA připravil
Václav Podstawka

Ano, objednávám předplatné časopisu NEBEZPEČNÝ NÁKLAD v roce 2014 (6 čísel) za cenu 299 Kč + DPH.

Jméno: ..... Příjmení: .....

Firma: .....

Ulice, č. p.: ..... Obec, PSČ: .....

IČO: ..... DIČ: .....

Telefon: ..... E-mail: .....

Datum: ..... Podpis: .....

Objednávku můžete poslat nejlépe e-mailem na predplatne@nebezpecnyaklad.cz, nebo poštou na adresu Václav Podstawka, Mečířková 2852/8, 106 00 Praha 10, Česká republika. Poštovné a balné po České republice je zdarma.